

Jaarverslag 2022

JAARVERSLAG 2022

Maritieme Autoriteit Suriname

Toelichting kaft:
*Foto boven:
Naambord Suriname River Dredging
Project 2022
Foto onder:
Baggervaartuigen Demo voor de steiger
van de MAS.*

INHOUD

	Pagina
VOORWOORD	3
ALGEMEEN	
1. Financiële positie	4
2. Resultaat	5
3. Kengetallen	6
4. Fiscale positie	6
5. Decharge	6
DIRECTIEVERSLAG	7- 19
JAARREKENING	
- Balans per 31 december 2022	21
- Mutatie overzicht eigen vermogen 2022	22
- Winst- en verliesrekening over 2022	23
- Kasstroomoverzicht over 2022	24
- Algemene toelichting	25 - 28
- Toelichting op de balans per 31 december 2022	29 - 37
- Toelichting op de winst- en verliesrekening over 2022	38 - 41
OVERIGE GEGEVENS	
- Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	42 - 44
- Winstbestemming	45
BIJLAGE	
- Overzicht van de materiële vaste activa per 31 december 2022	

VOORWOORD

Geachte Minister,

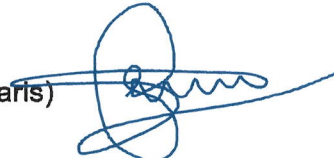
Hierbij hebben wij het genoegen verslag te doen van de bedrijfsactiviteiten van de Maritieme Autoriteit Suriname over het boekjaar 2022 met inachtneming van de richtlijnen van de Wet Maritieme Autoriteit Suriname. In lijn met artikel 13 lid 5 heeft de Raad van Commissarissen de jaarrekening laten onderzoeken door Tjong A Hung Accountants N.V. Conform artikel 13 lid 6 en 7 wordt dit jaarverslag met de balans, winst –en verliesrekening en toelichting aan u ter vaststelling aangeboden. De vaststelling leidt tot decharge van de directeur en de raad van commissarissen.

Paramaribo, 28 februari 2023

Hoogachtend,
Maritieme Autoriteit Suriname,

Mr. M. Amafo LL.M
Directeur

RAAD VAN COMMISSARISSEN

De heer Mr. S. Betterson (President-commissaris)

Mevrouw R. Brunswijk

De heer B. Nandlal BSc

De heer R. Amirkhan BSc

De heer R. Bhageloe

Mevrouw W. Jap A Joe

De heer. G. Van Dijk uitlandig

ALGEMEEN

1. FINANCIËLE POSITIE

Vermogensstructuur

De vermogensstructuur van de onderneming ziet er als volgt uit:

	31-12-2022	31-12-2021
	US\$	US\$
<u>Beschikbaar op lange termijn</u>		
Eigen vermogen	3.454.199	1.337.921
Voorzieningen	4.339.793	6.087.775
Langlopende schulden	15.850.666	-
(a)	<u>23.644.658</u>	<u>7.425.696</u>
<u>Vastgelegd op lange termijn</u>		
Materiële vaste activa	3.785.820	3.480.492
Financiële vaste activa	23.476.995	-
(b)	<u>27.262.815</u>	<u>3.480.492</u>
Werkkapitaal	(a) -/-(b) <u>-3.618.157</u>	<u>3.945.204</u>
<u>Specificatie werkkapitaal</u>		
Voorraden	173.002	151.751
Vorderingen	1.783.374	1.269.232
Liquide middelen	2.843.940	2.877.113
	4.800.316	4.298.096
Af: Kortlopende schulden	8.418.473	352.892
	<u>-3.618.157</u>	<u>3.945.204</u>

Werkzaam vermogen

De omvang hiervan ziet er als volgt uit:

	31-12-2022	31-12-2021
	US\$	US\$
Materiële vaste activa	3.785.820	3.480.492
Financiële vaste activa	23.476.995	-
Vlottende activa	4.800.316	4.298.096
	32.063.131	7.778.588
Af: Crediteuren en overige niet rentedragende schulden	2.239.251	352.892
Werkzaam vermogen	<u>29.823.880</u>	<u>7.425.696</u>
Dit vermogen wordt als volgt gefinancierd:		
Eigen vermogen	3.454.199	1.337.921
Voorzieningen	4.339.793	6.087.775
Langlopende schulden	22.029.888	-
	<u>29.823.880</u>	<u>7.425.696</u>

2. RESULTAAT

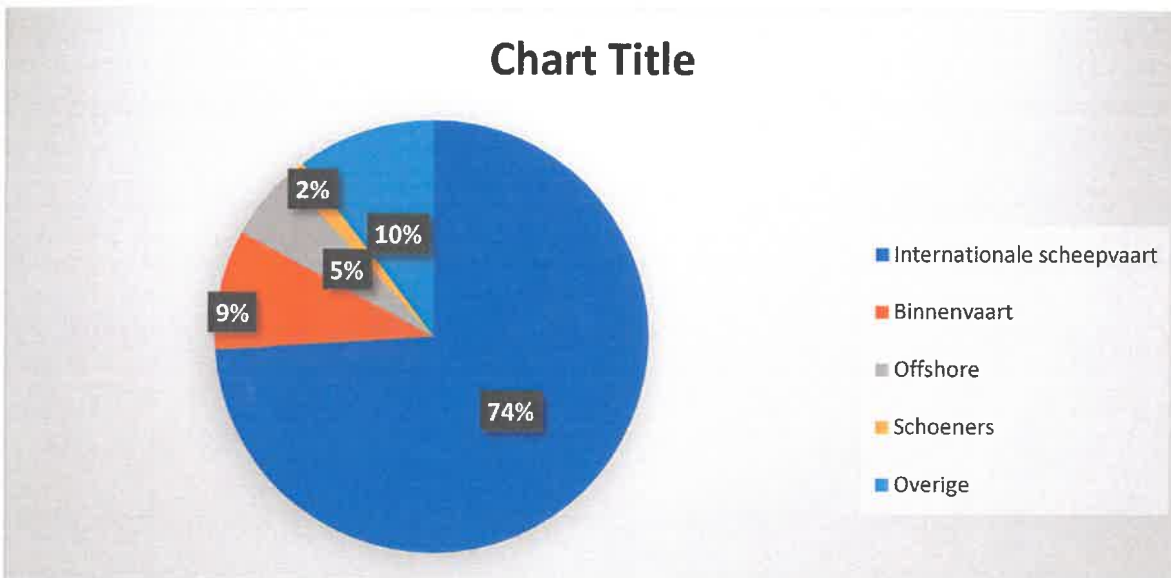
De gecompriëerde winst- en verliesrekening vóór belastingen ziet er als volgt uit:

	2022		2021		Toe-/ (af)name t.o.v. 2021 US\$
	US\$	%	US\$	%	
Opbrengsten	4.516.562	100.0	4.157.904	100.0	358.658
Kosten	4.480.105	99.2	3.906.549	93.9	573.556
Bedrijfsresultaat	36.457	0.8	251.355	6.1	-214.898
Financiële baten en (lasten)	-14.900	-0.3	-47.969	-1.2	33.069
Resultaat vóór belasting	<u>21.557</u>	<u>0.5</u>	<u>203.386</u>	<u>4.9</u>	<u>-181.829</u>

Het resultaat vóór belastingen bedraagt US\$ 21.557,- (winst). De opbrengsten zijn ten opzichte van het vorig jaar toegenomen met 9%. Deze toename heeft voornamelijk betrekking op diensten verleend in het kader van de Suriname River Dredging Project. Het gaat in deze om nautische survey 's, kosten voor beheer en administratie van de Vergoeding voor Gebruik. Binnen het project is ook een voorziening getroffen voor de betaling van de loodsgelden voor de bewegingen van de baggervaartuigen. De reguliere opbrengsten zijn min of meer op hetzelfde niveau van vorig jaar met hier en daar wat lichte verschuivingen.

Het totaal resultaat inclusief het niet gerealiseerd resultaat bedraagt US\$ 2.116.278,-. Het niet gerealiseerd resultaat betreft de waardeveranderingen bij de berekening van de lange termijn verplichtingen voor de personeelsbeloningen.

Het resultaat over 2022 op basis van de opstelling van de jaarrekening conform de algemeen aanvaarde grondslagen voor financiële verslaggeving vóór de overstap naar IFRS (in 2020) bedraagt circa US\$ 381.000,-.

Grafiek 1: Opbrengst segmenten

3. KENGETALLEN

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
A. Solvabiliteit (Eigen vermogen/Totale vermogen)	0,11	0,17
B. Liquiditeit (Vlottende activa/Vlottende schuld)	0,57	12,21

4. FISCALE POSITIE

Loonbelasting

In het jaar 2008 is door de Inspectie der Directe Belastingen een loonbelastingonderzoek ingesteld. Het onderzoek omvat de periode 2003 tot en met 2006. Als gevolg van dit onderzoek is de Inspecteur der Directe Belastingen tot de conclusie gekomen dat over de boekjaren 2003 t/m 2006 additioneel aan Loonbelasting en AOV respectievelijk SRD 555.162 en SRD 80.178 betaald moet worden. Hiertegen is bezwaar aangetekend. In het boekjaar 2016 heeft de belastingdienst de aanslag middels verminderingsbeschikking teruggebracht en vastgesteld op SRD 175.042. Hiervan is per 31 december 2016 SRD 62.806 betaald. Voor het resterend bedrag ad. SRD 112.236 is een voorziening op de balans opgenomen. Deze voorziening staat per 31 december 2022 nog op de balans.

Met de belastingdienst is overeengekomen dat het openstaand bedrag betaald zal worden na de invordering op enkele gewezen RvC leden. Intussen heeft de rechter de vordering van de MAS toegewezen. Door de tegenpartij is er hoger beroep aangetekend.

Inkomstenbelasting

Met betrekking tot de inkomstenbelasting heeft de Dienst der Belastingen in het jaar 2011 het volgende besloten:

1. de MAS is subjectief vrijgesteld voor de heffing van inkomstenbelasting voor de inkomsten verkregen uit "puur" overheidstaken waarbij eveneens sprake is van monopolie; en
2. inkomsten die niets te maken hebben met de uitvoering van overheidstaken en waarvan in concurrentie wordt getreden met derden (commerciële activiteiten) zijn onderhevig aan de heffing van de inkomstenbelasting.

5. DECHARGE

De jaarrekeningen 2019, 2020 en 2021 zijn reeds aangeboden aan de minister van Transport, Communicatie en Toerisme. De vaststelling van de balans en winst -en verliesrekening met daaraan gekoppeld de dechargeverlening door de minister moet nog plaatsvinden.

Bedrijfsprofiel

Algemeen

Op 14 mei 1998 werd de Maritieme Autoriteit Suriname (MAS) bij de Wet MAS (SB 1998 no. 37) als rechtspersoon sui generis opgericht. De ontwikkeling daarvóór ging als volgt:

Op 1 juli 1947 werd de dienst "Haven en Loodswezen" opgericht. Zij werd belast met het loodswezen, hydrografie, betonning en bebakening. In 1982 onderging de dienst een naamsverandering naar "Dienst voor de Scheepvaart". In 1998 vond de verzelfstandiging plaats en werd het bedrijf belast met het op commerciële en efficiënte basis uitoefenen van de werkzaamheden op het gebied van de dienstverlening aan de scheepvaart in de ruimste zin, ten einde de aan- en afvoer van de import en de export veilig te stellen.

Binnen de maritieme sector in Suriname vervult de MAS een faciliterende rol. Het bedrijf is van groot belang voor de economie van Suriname omdat het zorg draagt voor het veilig transporteren van goederen op de wateren. Mondiale ontwikkelingen betreffende de scheepvaart stellen voortdurend hogere eisen aan veilige- en milieuvriendelijke waterwegen. De MAS is belast met het toezicht op de naleving van de regels voor de scheepvaart in de Surinaamse wateren.

Doelstellingen

De MAS heeft conform artikel 3 lid 1 Wet MAS (SB 1998 no. 37) als doelstelling:

- a. een veilige en efficiënte doorvaart te garanderen van zeeschepen naar en van Suriname op basis van internationaal aanvaarde normen en regels en conform de door Suriname geratificeerde verdragen; en
- b. toezicht op de naleving van wettelijke voorschriften betreffende de scheepvaart en het scheepvaartverkeer.

Juridische structuur

Het bedrijf is een rechtspersoon sui generis waarbij de wetgever aan het bedrijf bepaalde regels heeft gegeven die aangepast zijn aan de eigen aard van het bedrijf. Het bedrijf wordt bestuurd door een directeur. De raad van commissarissen (RvC) is belast met het toezicht op het bestuur en beheer door de directeur. De RvC wordt na goedkeuring van de Raad van Ministers benoemd door de minister belast met de zorg voor de scheepvaart in Suriname. De RvC informeert en adviseert de minister in aangelegenheden het bedrijf rakende.

Financiële verantwoording

Jaarlijks wordt uiterlijk in de maand oktober aan de RvC een begroting met toelichting voor het daarop volgend jaar aangeboden. De directeur brengt elk kwartaal verslag uit aan de RvC over de realisatie van de begroting en het financieringsoverzicht. Jaarlijks wordt, na afloop van het boekjaar een jaarrekening opgemaakt en aan de RvC ter beoordeling aangeboden. De RvC brengt pre- advies uit aan de minister. De vaststelling van de balans en winst -en verliesrekening door de minister strekt tot decharge van de directeur en de RvC.

Strategisch Businessplan

Het Strategisch Businessplan 2018-2023 beschrijft de te bejaren koers, met daarin de contouren voor de komende jaren. De concrete invulling en uitwerking van het strategisch beleid gebeurt door middel van de jaarplannen. De missie en visie van het bedrijf zijn als volgt geformuleerd:

Missie

“ASSURING SAFE, SECURE, ENVIRONMENTALLY SOUND, EFFICIENT AND SUSTAINABLE SHIPPING”.

Visie

***TO BE A PROFESSIONAL, COMMERCIAL ORIENTED, INNOVATIVE AND LEADING ORGANIZATION.
“INITIATING AND FACILITATING MARITIME DEVELOPMENT”***

Speerpunten van het beleid

De onderstaande speerpunten zijn leidend bij de beleidsuitvoering:

1. professionele dienstverlenende organisatie;
2. facilitering maritime development;
3. monitoring van alle aspecten de maritieme sector rakende;
4. human resource development;
5. vernieuwing & innovatie en upgraden van de MAS infrastructuur en
6. transparantie en kwaliteitsbewaking.

Kritische succesfactoren

De kritische succesfactoren (KSF) zijn belangrijk voor onze organisatie. Deze KSF bieden het bedrijf de ruimte om met een kritische blik de beleidsuitvoering te evalueren en bij te sturen. De kritische succesfactoren van de MAS zijn:

- menselijk kapitaal;
- personeelstevredenheid;
- specialistische en bedrijfszeker equipment;
- communicatie, innovatiekracht;
- klanttevredenheid;
- commerciële basis- en kostenbeheersing; en
- kwaliteitsmanagement systeem.

Normen en kernwaarden

De normen en kernwaarden zijn in het kader van het maatschappelijk verantwoord ondernemen geformuleerd. Het beleid is gericht op een efficiënte en effectieve realisatie van de doelstellingen, evenals transparantie en het afleggen van verantwoording ten behoeve van stakeholders. De normen en kernwaarden zijn:

- maatschappelijk verantwoord: de MAS zal in haar belangrijkste doelstellingen, operaties en processen niet alleen wetten en regelgeving respecteren, maar ook bijdragen aan de groei en het welzijn van de samenleving;
- sociaal verantwoord: de MAS streeft ernaar om de positieve impact op de samenleving te maximaliseren en de mogelijke gevolgen van ons beleid op de samenleving te minimaliseren;
- milieubewust: de MAS streeft bij het uitvoeren van al haar operaties naar conservering van het milieu in lijn met de Sustainable Development Goals;
- integer: wij garanderen een betrouwbare, transparante dienstverlening waarbij wij ook de behoefte van alle klanten respecteren;
- excellence: als 9001:2015 gecertificeerd bedrijf wordt onze service op een kwalitatieve, flexibele, efficiënte en effectieve wijze uitgevoerd conform verdragen en standaarden;
- veiligheid: alle diensten van de MAS worden met inachtneming van alle toepasselijke veiligheidsnormen en voorwaarden uitgevoerd; en
- innovatief: de MAS streeft ernaar om producten en diensten op een betere en effectievere manier aan te pakken.

Kwaliteitsbewaking

De bewaking van de procedures vindt plaats door het kwaliteitsmanagementsysteem. Hierdoor behouden wij continue de controle op de realisatie van de doelstellingen en de kwaliteit van de dienstverlening. De MAS is sinds het jaar 2008 een ISO 9001-2008 gecertificeerd bedrijf. Het bedrijf heeft in 2022 de virtuele audit van de toetsing van de nieuwe norm ISO 9001 – 2015 succesvol doorlopen. De sterke interne organisatie en de professionele dienstverlening zijn vastgelegd in het logo van de MAS middels de slagzin:

“Striving for Excellence”

Economische ontwikkelingen

Een voorzichtige herstel van de wereldeconomie in 2021 werd gevolgd door minder gunstige ontwikkelingen in 2022 waarbij andere risico's begonnen te materialiseren. Andere schokken o.a. als gevolg van de negatieve overloopeffecten van de oorlog in Oekraïne hebben de wereldeconomie die al verzwakt was door de pandemie ook getroffen, met als gevolg wereldwijd een hoger dan verwachte inflatie. De outlook volgens het IMF was dat de groei van 6.1% zal vertragen en afnemen naar 3.2% in 2022. De onevenwichtigheden in vraag en aanbod hebben gezorgd voor verhoging van energie en voedselprijzen. De stijgende prijzen die de levensstandaard wereldwijd onder druk zetten, maakten het noodzakelijk dat beleidsmakers prioriteit gaven aan het beheersen van de inflatie. Hogere belastingen en lagere overheidsuitgaven waren onderdeel van dit beleid.

Het economisch herstelprogramma van Suriname was in uitvoering, maar ondervindt vertragingen bij sommige beleidshervormingen. De economie leek zich van de diepe recessie in 2020 -21 te herstellen, maar stond voor een reeks uitdagingen die onder andere door de oorlog in Oekraïne zijn ontstaan. Het beleid van de regering was gericht op het verbeteren van de fiscale balans. Deze ging onder andere gepaard met belasting verhogende maatregelen en verhoging van tarieven van nutsvoorzieningen en brandstof. De doorwerking hiervan op de consumptieprijzen zorgde voor sociale erupties. Alhoewel er op de lopende rekening van de betalingsbalans van de CBvS sprake was van een positief saldo, nam de druk op de wisselkoers door een situatie van economische en politieke onzekerheid ook toe. Na een periode van een relatieve stabiliteit van rond de SRD 21,- voor 1 US\$ was de koers per eind december gestegen naar SRD 31,765 . De gemiddelde inflatie over het jaar 2022 bedraagt volgens het ABS 52,4%.

Het verhoogde prijspeil leidde tot minder importen van consumptie en andere goederen. Ook de exporten stagneerden om diverse redenen. De offshore exploraties, waarbij de internationale oil companies (IOC's) en hun contractors steeds meer gebruik maken van de Surinaamse havens als Shore base, waren een meevaller. Deze ontwikkelingen werkten direct door op de intensiteit van de scheepvaart en hadden ook impact op de bedrijfsvoering van de MAS.

Om het tij te keren, werd door de regering een herstelplan uitgevoerd. Het doel van het herstelplan was om de economie van Suriname door middel van een pakket van maatregelen en projecten weer op het goede spoor te krijgen. In dit kader werd er een Extended Fund Facility-programma (EFF) overeengekomen tussen Suriname en het Internationaal Monetair Fonds (IMF). Na de 2e tranche van de betalingsbalans- en begrotingssteun ter verdere stabilisatie van de wisselkoers en financiering van het sociaal programma is de 3^e tranche vanwege het niet halen van de afgesproken targets uitgesteld. Om de economie weer op spoor te brengen en de koers te stabiliseren heeft de regering in het derde kwartaal van 2022 diverse maatregelen aangekondigd zoals invoering van de retentie regeling en importbeperkende maatregelen. In dit kader is per 1 januari 2023 ook de Belasting over de Toegevoegde Waarde (BTW) ingevoerd, zulks ter vervanging van de omzetbelasting.

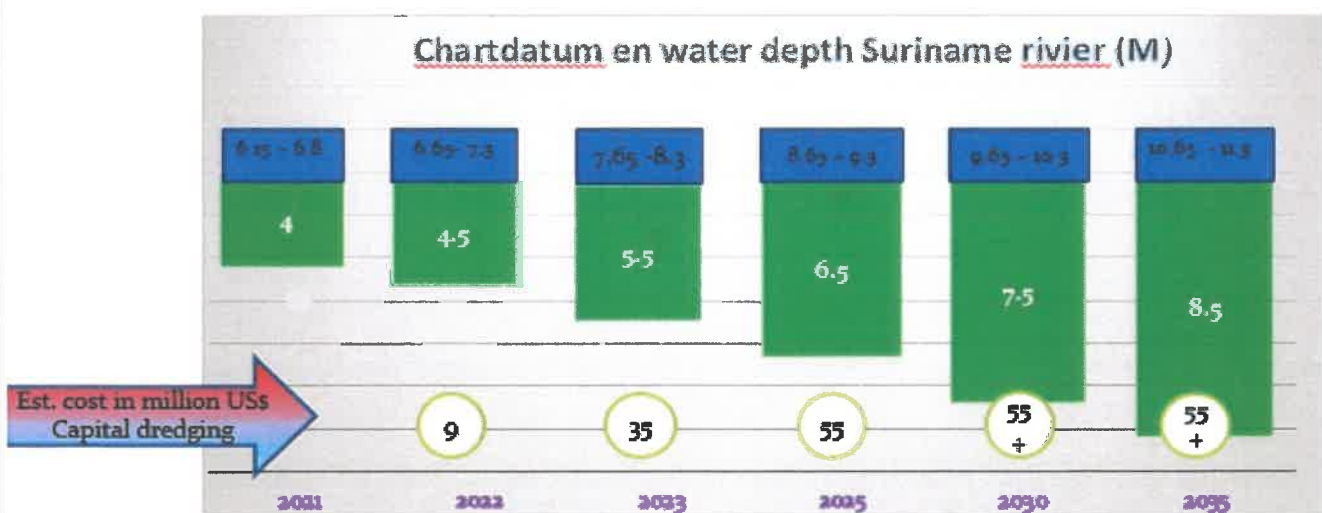
De MAS in 2022

De maritieme sector is een essentieel onderdeel voor duurzame ontwikkeling, omdat de wereld op een veilige, beveiligde en efficiënte internationale scheepvaartindustrie rekt. De maritieme sector speelt ook een belangrijke rol in de economische ontwikkeling van Suriname. Deze sector houdt zich bezig met het vervoer van goederen en personen over de rivieren en zee met behulp van schepen. Tot de maritieme cluster behoren ook scheepsbouw, dokfaciliteiten, offshore, binnenvaart, havens, visserij, maritieme diensten, watersport en maritieme toeleveranciers. De toekomstige ontwikkelingen in o.a. de offshore olie en gas, bauxiet industrie en export van hout en silica (zand) maken het noodzakelijk dat de maritieme infrastructuur en dienstverlening hierop worden afgestemd.

De MAS vervult een belangrijke rol in de maritieme transport supply chain. Conform haar doelstellingen is de MAS verantwoordelijk voor het bewaken van de veiligheid van de scheepvaart conform de wettelijke regelingen en internationale richtlijnen en verdragen. Met name met het toepassen van de richtlijnen van de Internationale Maritieme Organisatie wordt de veilige- en milieuvriendelijke scheepvaart gegarandeerd.

In 2021 is een aanvang gemaakt met de verdieping van de Surinamerivier naar de chartdatum van 4.5. De eerste fase tot omgeving Suhoza werd in december 2021 afgerond en de tweede fase tot Dijkveld in april 2022. In oktober 2022 is SRDP 2022 van start gegaan met de verwachte oplevering van de chartdatum van 5.5 M in augustus 2023. De MAS adviseert het ministerie van Openbare Werken op de beleidsaspecten en financieringsmogelijkheden in het kader van dit project. Het SRDP wordt volgens het principe van de gebruiker betaalt uitgevoerd. SRDP 2021 werd door de JV bestaande uit Boskalis en Dutch Dredging (SRDP 2021) en de Hakrinbank N.V. gefinancierd. SRDP 2022 is volledig door de Hakrinbank N.V. middels een lening aan de MAS gefinancierd. De lening wordt met inkomsten die voortvloeien uit de inning van de Vergoeding voor Gebruik (VVG) terugbetaald. Het onderhoud baggeren wordt uit de projectinkomsten betaald. De MAS is via een escrow rekening belast met de inning van de VVG.

In het afgelopen jaar is veel aandacht besteed aan het promoten van de nieuwe diepgang met het doel de stakeholders omtrent de mogelijkheden voor optimale benutting te informeren.

Figuur 1: Chartdatum en diepten bij hoogwater

Ingevolge het Decreet Havenwezen 1981 (S.B. 1981 no. 86) en de Wet Maritieme Autoriteit Suriname (S.B. 1998 no. 37), is per 1 april 2021 uitvoering gegeven aan taak van de directeur van de Maritieme Autoriteit Suriname als Havenmeester voor geheel Suriname. Als onderdeel hiervan moet ook de inning van de recognitie gelden van waterwerken in de districten plaatsvinden. In 2022 is gestart met het in kaart brengen van de waterwerken en de daaraan gerelateerde facturering.

Met betrekking tot de Shore bases zijn door derden verschillende studies uitgevoerd. De Suriname rivier biedt momenteel al toegang voor supply vessels en zal door het baggeren grotere supply vessels en constructie ondersteuning vaartuigen kunnen accommoderen. Diverse private partijen zijn bezig met initiële investeringsactiviteiten. De vervolginvesteringen zijn mede afhankelijk van de definitieve investeringsbeslissing (FID) van de IOC. Deze beslissing is nu doorgeschoven naar 2023 en is mede afhankelijk van de resultaten van de andere putten die worden geboord.

Op het operationele vlak werden de werkzaamheden conform planning uitgevoerd. De langere levertijden van ingekochte apparatuur en onderdelen als nasleep van de verstoring in de logistieke keten na de pandemie zorgden wel voor uitdagingen in de bedrijfsoperaties. Desondanks hebben de beloodsingen tijdig plaatsgevonden en is de monitoring van de vaargeul voortgezet. Voor de scheepvaart zijn de shipping notices welke de toegankelijkheid en voorwaarden voor zeeschepen beschrijft waar nodig aangepast. De data is ook verwerkt op de elektronische- en papieren kaarten.

	2022	2021	2020	2019	2018
Verkochte papieren kaarten (UKHO en MAS)	480	573	175	347	232
Verkochte ENC (IC-ENC)	12.894	11.359	9.177	7.905	6.135
Digitale kaarten (UKHO)	427	502	392	437	377

Er is een duidelijke toename van de verkopen van de ENC's (Electronic Navigational Chart) via de internationale distributeurs IC-ENC en UK Hydrographic Office (UKHO) aan de internationale markt. Deze ENC worden door de MAS vervaardigd en in samenwerking met UKHO op de markt gebracht. Voor elke verkoop krijgt de MAS een fee van de distributeur.

Het onderstaande tabel geeft een beeld van de uitgevoerde werkzaamheden in het kader van het garanderen van de veiligheid op het water. De keuring van vaartuigen is nu weer op het niveau van de pre-Covid periode.

	2022	2021	2020	2019	2018
Keuring vaartuigen	1.113	762	721	1.138	1.253
ISPS keuringen	15	12	17	17	15
Port state control	23	9	11	36	28
Incidenten op het water	12	7	23	26	17

Scheepvaart in 2022

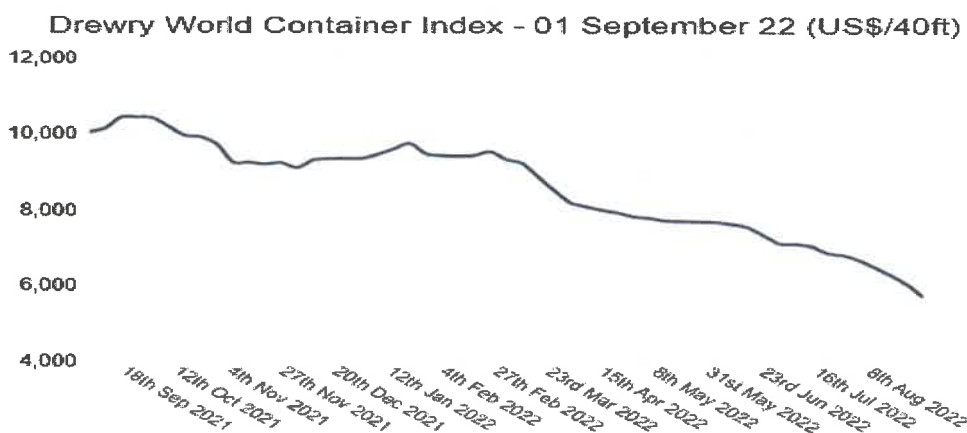
Na een daling van 3.8% in 2020 herstelde de internationale maritieme handel zich in 2021 met een geschatte groei van 3,2 procent en een totale vrachtvervoer van 11 miljard ton (figuur 3). Dit was iets onder het niveau van vóór COVID-19, aangezien de handel nog steeds werd belemmerd door de aanhoudende pandemie, een ongekende impasse in de wereldwijde logistiek veroorzaakt door een grote opleving van de vraag en acute capaciteitstekorten aan de aanbodzijde. De groei werd voornamelijk gedreven door een toenemende vraag naar containervracht. Ook de verzending van gas en droge bulk nam toe, terwijl de verzending van ruwe olie afnam (UNCTAD Review of Maritime Transport 2022).

Figuur 3: Internationale maritieme trade and world GDP (procentuele verandering)

In lijn met het vrachtvervoer nam in 2021 ook het aantal portcalls af als gevolg van de congestie in de grote havens in de VS, Europa en China. De effecten van de congestie had invloed op tal van sectoren zoals autoproduktie, geneesmiddelen en electronica.

Als gevolg van de verstoringen in de logistieke keten waren de vrachttarieven in 2021 volgens World container index gemiddeld met 500% gestegen. Hierin is in 2022 een kentering gekomen vanwege het omslaan van de balans tussen de vrachtcapaciteit en het ladingaanbod. Desondanks liggen de tarieven nog steeds op het niveau van 2x de pre- pandemic periode.

Figuur 3: World container index

De verwachting is dat de containervrachttarieven verder zullen dalen naarmate de goederenhandel normaliseert en er nieuwe schepen op de markt komen. Maar vrachttarieven en hun volatiliteit zullen steeds meer door milieuregelgeving worden bepaald. In 2023 worden de IMO-maatregelen Energy Efficiency Existing Ship Index (EEXI) en Carbon Intensity Indicator (CII) van kracht voor alle scheepstypes. Deze zullen waarschijnlijk de scheepvaartcapaciteit verminderen, aangezien ze lagere vaarsnelheden voorschrijven om brandstof te besparen en sommige schepen zullen moeten worden omgebouwd of gerecycled.

De intensiteit van de scheepvaart en vrachtvervoer in Suriname is aan de import zijde afhankelijk van de vraag naar consumptie goederen en import en export van industriële grondstoffen. Het vrachtverkeer vindt voornamelijk plaats middels feeder schepen via overslag havens in de regio waaronder Miami, Kingston, Colón, Port of Spain en door liners vanuit Europa.

In het huidig boekjaar zijn in totaal 730 cargo schepen de Surinaamse wateren binnengevaren. Ten opzichte van 2021 is dit een afname van ± 7%. In 2022 is 1.280.733 MT cargo ingevoerd en 1.039.998 MT uitgevoerd. Dit is in totaal 1% minder dan 2021.

MEERJAREN STATISTIEKEN					
	2022	2021	2020	2019	2018
Aantal schepen	730	789	884	903	847
Aantal bewegingen	1.752	1.916	2.199	2.333	2.263
Netto register Ton (NRT)	2.798.268	2.698.360	3.083.305	3.317.762	3.278.217
Geloste lading (MT)	1.280.733	1.210.926	1.300.332	1.297.486	1.264.369
Ingenomen lading (MT)	1.039.998	1.141.824	1.341.779	1.418.356	1.530.111

De importen zijn ten opzichte van 2021 met 6% toegenomen. Deze toename is mogelijk gerelateerd aan de operatie vanuit de Shorebases in Suriname. De afname van de exporten betreft voornamelijk Crushed stone. Zesennegentig procent van de invoer (geloste lading) van lading hadden betrekking op olieproducten (26%), cement (14%) en importen in containers (56%). Vijfennegentig procent van de uitvoer (ingenomen lading) van lading betroffen olieproducten (30%), hout (30%), exporten in containers (29%) en crushed stone (6%).

Vooruitblik

Maritieme transport vormt de ruggengraat van de internationale handel en de wereldeconomie. Meer dan 80% van het volume van de internationale handel in goederen wordt over het water vervoerd. Het niveau van het transport te water heeft een correlatie met de economische ontwikkeling.

Recentelijk zijn de groei verwachtingen voor de wereldeconomie door de IMF bijgesteld van 3.4% in 2022 naar 2.9 % in 2023 (World Economic Outlook Januari 2023) en vervolgens een toename naar 3.1 % in 2024. De prognose voor 2023 is 0.2% hoger dan eerder voorspeld vanwege de maatregelen vanuit de diverse Centrale banken om de inflatie te beteugelen.

De oorlog in Oekraïne en de pieken van Covid besmettingen in China leggen nog steeds druk op de economische activiteiten wereldwijd. De verwachting is dat de inflatie op wereld niveau van 8.8% in 2022 naar 6.6% in 2023 zal dalen en vervolgens naar 4.3% in 2024 wat nog steeds hoger is dan de pre-pandemic level van rond de 3.5%.

Er is een verandering van een situatie van relatieve voorspelbaarheid van de wereld economie naar een wereld met meer kwetsbaarheid, grotere onzekerheid, hogere economische volatiliteit, geopolitieke confrontaties en frequentere en zwaarder natuurrampen.

Deze ontwikkelingen hebben ook invloed op de Surinaamse economie en de samenleving. Onder andere als gevolg van de importinflatie die hieruit voortvloeit. Na een periode van relatieve stabiliteit is er weer een stijgende trend van de wisselkoers waarbij deze in februari 2023 het niveau van SRD 33 voor 1 US\$ heeft bereikt. Wat valuta inkomsten betreft is Suriname grotendeels afhankelijk van internationale commodity's goud en in mindere mate olie. De dalende goudprijzen zullen zeker hun impact op de economie van Suriname hebben. Vanwege het IMF programma is de overheid ook beperkt in her-aantrekken van middelen uit andere bronnen. Tijdens de periode van het IMF programma in 2022-2024 mogen er slechts multilaterale nieuwe buitenlandse schulden worden aangegaan tegen concessionele leenvoorwaarden. Bij het financieren van projecten die een beleidsprioriteit zijn voor de regering en niet via de begroting gefinancierd kunnen worden, moeten deze middelen hiervoor gebruikt worden. Het aangaan van nieuwe staatsleningen en het geven van staatsgaranties op leningen van staatsbedrijven mogen in deze periode niet.

Uitgaande van het voorgaande kan geconcludeerd worden dat een eventuele toename van de scheepvaart en vracht afhandeling in sterke mate afhankelijk gaat zijn van particuliere investeringen. Deze investeringen manifesteren zich nu voornamelijk aan de offshore oil and gas exploratie werkzaamheden. Met de verdieping van de Surinamerivier zijn de condities verbeterd waardoor de IOC en hun contractors steeds meer vanuit Suriname opereren. De met deze activiteiten gerelateerde importen en de frequentie van de vaarten van de supply vessels werken positief door op de scheepvaartsector.

De externe omgeving

De ontwikkeling van de scheepvaart wordt voor een belangrijk deel bepaald door de economische ontwikkeling en industriële bedrijvigheid. Volgens het Financieel jaarplan 2023 van het ministerie van Financiën zal de uitdaging voor 2023 in het vinden van een juiste sociaaleconomische balans om Suriname tot ontwikkeling te brengen liggen. In het jaar 2020 kromp de Surinaamse economie in met 16 procent. In vrijwel alle sectoren nam de productie in belangrijke mate af. De daling van de productie is toe te schrijven aan de COVID-19 pandemie en de daaraan gerelateerde overheidsmaatregelen om de gezondheids crisis te beheersen. In 2021 bedroeg de groei van het Bruto Binnenlands Product in constante prijzen -2,7 procent.

Zowel in de minerale- als de niet-minerale sectoren was er sprake van daling van de economische bedrijvigheid van respectievelijk 3 procent om 3,5 procent. Volgens het Financieel jaarplan 2023 zal de Surinaams economie in 2022, met een groei van ca. 2,1 procent uit de recessie geraken. En voor het jaar 2023 is eveneens een positieve reële groei verwachtbaar van ca. 2,4 procent. De sectoren die een belangrijke bijdrage aan de reële groeicijfers voor beide jaren zullen leveren zijn merendeels constructie, handel alsook accommodatie, voedingsdiensten en gerelateerde zaken.

In Suriname is de binnenlandse economie matig ontwikkeld en is de internationale handel, van zeer grote waarde voor de economie en de economische bedrijvigheid. Het land is daarom in hoge mate kwetsbaar voor fluctuaties in de internationale handel. Een belangrijke tegenvaller in het herstel van de economie is het uitblijven van de FID door de IOC TOTAL Energies en Apache voor de exploitatie van de oliebronnen in het Offshore gebied.

Maritieme sector

Volgens het eerdergenoemd Financieel jaarplan 2023 zal het maritiem transportbeleid van het ministerie van Transport, Communicatie en Toerisme (TCT) erop gericht zijn om vaste infrastructuur te ontlasten door het transport te water te stimuleren. Daarnaast zal in deze beleidsperiode het wegtransport verder gereguleerd worden. Dit doel zal gerealiseerd worden middels het ordenen en het maken en implementeren van het goederenvervoer beleid over de weg.

De maritieme sector is een essentieel onderdeel voor duurzame ontwikkeling, omdat de wereld op een veilige, beveiligde en efficiënte internationale scheepvaartindustrie rekt. De maritieme sector speelt ook een belangrijke rol in de economische ontwikkeling van Suriname. Deze sector houdt zich bezig met het vervoer van goederen en personen over de rivieren en zee met behulp van schepen. Tot de maritieme cluster behoren ook scheepsbouw, dokfaciliteiten, offshore, binnenvaart, havens, visserij, maritieme diensten, watersport en maritieme toeleveranciers. Duurzame maritieme ontwikkeling vormt een voorwaarde voor economische groei en welzijn.

De toekomstige ontwikkelingen in o.a. de offshore olie en gas, bauxiet industrie en export van hout en silica (zand) maken het noodzakelijk dat de maritieme infrastructuur en diensteverlening hierop worden afgestemd. Overall is Suriname een vrij efficiënte haven. De productiviteit, zelfstandigheid, infrastructuur, equipment en maritieme deskundigheid zijn minimaal op het niveau van de regio.

Strategische actiepunten:

- o Baggeren van de Suriname, Commewijne, Coppename, Corantijn en Nickerie rivier voor de verhoging van de nautische toegankelijkheid. De diepgang wordt op de industriële ontwikkeling en verlaging van de transportkosten afgestemd.
- o Ontwikkelen en implementeren van een Port Community System
De ontwikkeling van een port community systeem waarmee stakeholders elektronisch kunnen communiceren op een gemeenschappelijk platform.

- Afstemmen van de maritieme wetgeving op de internationale verdragen en richtlijnen van onder andere de Internationale Maritieme Organisatie (IMO).
- Voor de vastlegging van de maritieme visie en hierop gebaseerde ontwikkelingsplan is het noodzakelijk dat er een meerjaren (50 jaren) maritiem ontwikkelingsplan (National Maritime Development Plan) wordt samengesteld die gedragen wordt door alle stakeholders. In 2020 is op initiatief van de MAS Suriname National Maritime Association (SNMA) met vertegenwoordigers van de publieke en private sector opgericht die moet helpen bijdragen aan ontwikkeling van dit plan. In november 2022 organiseerde het ministerie van Transport, Communicatie en Toerisme in samenwerking met de Internationale Maritieme Organisatie (IMO) en de Suriname Nationale Maritieme Associatie (SNMA) een National Workshop on Maritime Transport Policy.
- Versterking en afstemming van het maritieme onderwijs op de toekomstige behoefte. Hiertoe is er al een aanzet gegeven door het Surinaams Maritiem Instituut als onderdeel van de Stichting Logistiek Onderwijs.
- Implementatie van de regeling binnenvaart en kustvaart.
Deze regeling is belangrijk voor de ordening, regulering en verhoging van de veiligheid voor het scheepvaartverkeer op de binnen- en kustwateren van Suriname. De MAS heeft anno 2022 de minister van BIZA gevraagd naar de status quo betreffende de inwerkingtreding van de Regeling Binnenvaart en Kustvaart.
- Het stimuleren van het watertransport in de gebieden die potentie bevatten voor transport van onder andere hout, zand en agrarische producten. Onderdeel hiervan is het vergaren van nautische data en uitgeven van rivierkaarten.

MEERJARENOVERZICHT

Om een beter inzicht te geven in de ontwikkeling van de bedrijfsresultaten, staan in onderstaande tabel enkele belangrijke cijferreeksen van de jaarcijfers.

Bedragen X US\$1	2022	2021	2020	2019	2018
Balanstotaal	\$ 32,063,131	\$ 7,778,588	\$ 7,277,164	\$ 7,215,743	\$ 7,408,287
Opbrengsten	\$ 4,516,562	\$ 4,157,904	\$ 4,353,464	\$ 4,378,322	\$ 4,395,895
Kosten	\$ 4,480,105	\$ 3,906,549	\$ 4,513,429	\$ 4,956,427	\$ 4,374,199
Bedrijfsresultaat	\$ 36,457	\$ 251,355	\$ (159,965)	\$ (578,105)	\$ 21,696
Netto resultaat	\$ 16,278	\$ 201,921	\$ (101,451)	\$ (439,584)	\$ 136,740
Aantal medewerkers	105	105	103	105	99
Omzet per medewerker	\$ 43,015	\$ 39,599	\$ 42,267	\$ 41,698	\$ 44,403
Kosten per medewerker	\$ 42,668	\$ 37,205	\$ 43,820	\$ 47,204	\$ 44,184

RISICOMANAGEMENT

Binnen onze management -en interne controle systeem hebben wij de volgende risico's geïdentificeerd die op de bedrijfsvoering van invloed kunnen zijn:

Strategisch risico:

De MAS is een kennisintensieve organisatie waarbij een professionele dienstverlening heel belangrijk is. Vaktechnische medewerkers op nautisch- en maritieme vlak zijn essentieel voor de continuïteit van de organisatie. Met de voortdurende opleiding van vaktechnische medewerkers is de continuïteit van de bedrijfsactiviteiten gegarandeerd.

Binnen de bedrijfsoperaties dient de MAS toe te zien op de internationale regelgeving met betrekking tot de maritieme sector. Middels participatie in regionale- en internationale organisaties kan de MAS de internationale ontwikkelingen bijhouden. In dit kader is de IMO Member State Audit Scheme uitgevoerd door de IMO. Er is een plan van aanpak opgemaakt om de aanbevelingen door te voeren.

Risico's die voortvloeien uit het gebruik van bedrijfsmiddelen worden extern verzekerd.

Operationeel risico:

De operationele risico's vloeien voort uit de beperkingen van de vaargeul en de beschikbaarheid van bedrijfszekere equipment. De monitoring van de vaargeul vindt plaats door voortdurende metingen. Op basis hiervan worden de nodige maatregelen getroffen om de scheepvaart te garanderen. Hierbij wordt ook gebruik gemaakt van de rapportages en waarnemingen van de loodsen. Waar nodig worden de vaarwegmarkeringen aangepast en wordt additioneel apparatuur en software aangeschaft.

Middels de meldplicht en port state control wordt erop toegezien dat de schepen die niet voldoen aan de standaarden de Surinaamse wateren niet binnenvaren.

De regulering van de binnenvaart vindt plaats door registratie en keuringen van vaartuigen en toezicht op het water.

Financieel risico:

De economische teruggang heeft geleid tot een daling van de inkomsten van het bedrijf. Voor de continuïteit van het bedrijf is het noodzakelijk dat de kosten in lijn zijn met de opbrengsten. De voortdurende monitoring van de opbrengsten en de kosten stelt het bedrijf in staat om op veranderingen in de scheepvaart in te spelen en de juiste keuzes voor de lange en korte termijn te maken.

Prijrisico:

De tarieven van de belangrijkste diensten worden door de overheid vastgesteld. Het bedrijf loopt het risico dat bij veranderde omstandigheden de tarieven niet tijdig worden aangepast. Het bedrijf houdt rekening met dit aspect en evalueert de tarieven geregeld om zodoende in een vroeg stadium voorstellen aan de overheid te kunnen doen.

Liquiditeitsrisico:

Dit is het risico dat het bedrijf niet in staat zal zijn om aan haar verplichtingen te voldoen wanneer deze opeisbaar zijn. Dit risico wordt geminimaliseerd door voldoende middelen, voor betalingen op korte termijn, beschikbaar te houden.

Solvabiliteitsrisico:

Dit is het risico dat het bedrijf niet in staat zal zijn om aan haar verplichtingen te voldoen op lange termijn. Voor de MAS hangt dit risico samen met de leningen van ten behoeve van de SRDP projecten. Middels de inning en het beheer van de vergoeding voor gebruik, de escrow rekening en de commitment vanuit de overheid om de vergoeding niet zonder meer te wijzigen is dit risico afgedekt.

Koersrisico:

Het bedrijf kan als gevolg van koerswijzigingen van de Surinaamse dollar ten opzichte van de buitenlandse valuta verliezen lijden. De ontvangsten van de MAS zijn grotendeels in Amerikaanse dollars. Om de operationele kosten te dekken wordt op basis van de liquiditeitsplanning op maandbasis bepaald wat de behoefte is aan Surinaamse dollars.

Juridisch risico:

Het bedrijf is verwickeld in enkele rechtszaken die ingeval de uitspraak in het nadeel uitvalt, zullen leiden tot betalingen. De bedragen zijn niet van dien aard dat het effect zal hebben op de financiële positie van het bedrijf. Waar nodig is een voorziening getroffen.

JAARREKENING 2022

JAARREKENING

BALANS PER 31 DECEMBER 2022

	Note	31-12-2022		31-12-2021	
		US\$	US\$	US\$	US\$
<u>ACTIVA</u>					
MATERIËLE VASTE ACTIVA					
Terreinen en gebouwen	5	1.489.408		1.517.446	
Vaartuigen		708.328		824.759	
Steigers		493.470		570.555	
Hydrografie		182.869		107.207	
Inventaris		232.200		212.692	
Transportmiddelen		208.405		148.757	
Materiele vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetaling op MVA		<u>471.140</u>		<u>99.076</u>	
			3.785.820		3.480.492
FINANCIËLE VASTE ACTIVA					
Langlopende vordering	6		23.476.995		-
VLOTTENDE ACTIVA					
Vorraden	7	173.002		151.751	
Vorderingen	8	1.783.374		1.269.232	
Liquide middelen	9	<u>2.843.940</u>		<u>2.877.113</u>	
			4.800.316		4.298.096
			<u>32.063.131</u>		<u>7.778.588</u>
<u>PASSIVA</u>					
EIGEN VERMOGEN					
Algemene reserve	10	-549.079		-751.000	
Overige reserve		3.987.000		1.887.000	
Resultaat lopend jaar		<u>16.278</u>		<u>201.921</u>	
			3.454.199		1.337.921
LANGLOPENDE LENINGEN					
	11		15.850.666		-
VOORZIENINGEN					
	12		4.339.793		6.087.775
KORTLOPENDE SCHULDEN					
	13		<u>8.418.473</u>		<u>352.892</u>
			<u>32.063.131</u>		<u>7.778.588</u>

Paramaribo, 28-februari 2023

Mr. M. Amafo LL.M
Directeur

RAAD VAN COMMISSARISSEN:

De heer Mr. S. Betterson (President-commissaris)
Mevrouw R. Brunswijk
De heer B. Nandlal BSc
De heer R. Amirkhan BSc
De heer R. Bhageloe
Mevrouw W. Jap A Joe
De heer G. Van Dijk uitlandig

MUTATIE OVERZICHT EIGEN VERMOGEN 2022

	Totaal	Algemene reserve	Overige reserve	Resultaat Lopend boekjaar
Stand per 31 december 2020	1.901.000	-649.549	2.652.000	-101.451
Overheveling resultaat boekjaar	-	-101.451	-	101.451
Winstuitkering	-	-	-	-
Other comprehensive income	-765.000	-	-765.000	-
Resultaat boekjaar	201.921	-	-	201.921
Stand per 31 december 2021	1.337.921	-751.000	1.887.000	201.921
Overheveling resultaat boekjaar	-	201.921	-	-201.921
Winstuitkering	-	-	-	-
Other comprehensive income	2.100.000	-	2.100.000	-
Resultaat boekjaar	16.278	-	-	16.278
Stand per 31 december 2022	3.454.199	-549.079	3.987.000	16.278

WINST- EN VERLIESREKENING OVER 2022

	Note	2022		2021	
		US\$	US\$	US\$	US\$
OPBRENGSTEN	14		4.516.562		4.157.904
KOSTEN					
Personeelskosten	15	2.619.053		2.375.189	
Huisvestingskosten	16	117.946		74.210	
Kantoorkosten	17	82.775		72.616	
Exploitatiekosten	18	746.139		548.812	
Voorzieningskosten	19	21.827		-5.228	
Overige bedrijfskosten	20	318.179		272.823	
Afschrijvingskosten	21	574.186		568.127	
			<u>4.480.105</u>		<u>3.906.549</u>
BEDRIJFSRESULTAAT			36.457		251.355
FINANCIËLE BATEN EN (LASTEN)	22				
Interest baten (en lasten)	22.1	2.812		-	
Opbrengst schatkistpapier	22.2	-		16.487	
Koersverschillen	22.3	-17.712		-64.456	
			<u>-14.900</u>		<u>-47.969</u>
Resultaat vóór belasting			21.557		203.386
Inkomstenbelasting			<u>-5.279</u>		<u>-1.465</u>
Netto resultaat			16.278		201.921
Niet gerealiseerd resultaat	23		<u>2.100.000</u>		<u>-765.000</u>
Totaal resultaat			<u><u>2.116.278</u></u>		<u><u>-563.079</u></u>

Paramaribo, 28 februari 2023

Mr. M. Amafo LL.M
Directeur

RAAD VAN COMMISSARISSEN:

De heer Mr. S. Betterson (President-commissaris)

Mevrouw R. Brunswijk

De heer B. Nandlal BSc

De heer R. Amirkhan BSc

De heer R. Bhageloe

Mevrouw W. Jap A Joe

De heer G. Van Dijk uitlandig

TJONG AH HUNG
ACCOUNTANTS & CONSULTANTS

Certified member of

KASSTROOMOVERZICHT OVER 2022

	2022		2021	
	US\$	US\$	US\$	US\$
Kasstroom uit operationele activiteiten				
Resultaat		21.557		203.386
Aanpassing voor:				
Vorraden	-21.251		33.869	
Vorderingen	-514.142		146.360	
Kortlopende schulden	147.877		120.987	
		-387.516		301.216
Non Cash item:				
Afschrijvingen	574.186		568.127	
Voorzieningen	352.018		254.948	
Resultaat uit desinvestering	-16.038		-828	
		910.166		822.247
		544.207		1.326.849
Betaalde inkomsten belasting		-5.279		-1.465
Netto cashflow operationele activiteiten		538.928		1.325.384
Kasstroom uit investeringsactiviteiten				
Investerings materiële vaste activa	-890.706		-296.408	
Opbrengst verkoop materiële vaste activa	27.230		10.913	
Financiële vaste activa	-23.476.995		-	
Netto cashflow investeringsactiviteiten		24.340.471		-285.495
		-23.801.543		1.039.889
Kasstroom uit financieringsactiviteiten				
Bankschuld SRDP	23.768.370		-74.676	
Interest	-		-1.706	
Winstuitkering	-		-	
Netto cashflow financieringsactiviteiten		23.768.370		-76.382
Netto kasstroom		-33.173		963.507
Liquide middelen begin boekjaar		2.877.113		1.913.606
Liquide middelen eind boekjaar		2.843.940		2.877.113
Operationele cashflow uit intrest				
Ontvangen intrest		2.812		18.186
Betaald interest		-		1.076

ALGEMENE TOELICHTING

1. ALGEMEEN

Oprichting, doelstelling en bedrijfsactiviteiten

Middels de Wet Maritieme Autoriteit Suriname (SB 1998 no. 37) is het bedrijf Maritieme Autoriteit Suriname (MAS), opgericht. Het bedrijf heeft conform artikel 3 lid 1 Wet MAS (SB 1998 no. 37), als doelstelling:

- a. een veilige en efficiënte doorvaart garanderen van zeeschepen naar en van Suriname op basis van internationaal aanvaarde normen en regels en conform de door Suriname geratificeerde verdragen; en
- b. toezicht op de naleving van wettelijke voorschriften de scheepvaart en het scheepvaartverkeer betreffende.

Het bedrijf is belast met:

- a. het op commerciële en efficiënte basis uitoefenen van de werkzaamheden op het gebied van de dienstverlening aan de scheepvaart in de ruimste zin des woords, ten einde de aan- en afvoer van de import en de export veilig te stellen;
- b. het uitvoeren van bij of krachtens wettelijke regelingen aan het bedrijf opgedragen taken op scheepvaartgebied;
- c. het zich belasten met die verrichtingen die uit hoofde van hun verband met de onder a en b genoemde taken geacht kunnen worden tot zijn werkgebied te behoren; en
- d. het verrichten van diensten voor derden op het gebied van de scheepvaart en voorts alle andere daden die voor dit doel bevorderlijk zijn.

2. GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Algemeen

Going Concern

Deze jaarrekening is opgesteld op basis van continuïteit. Ongeveer 80% van de goederen transport vindt via waterwegen plaats. Vanwege haar publiekrechtelijke taken, de financiële positie, technische infrastructuur en de knowhow is de dienstverlening van de MAS ook voor de komende jaren gegarandeerd. De economische crisis werkt door op de intensiteit van de scheepvaart en daarmee ook de opbrengsten van de MAS. Met de gezonde financiële positie is het bedrijf weerbaar tegen deze externe invloeden. De verwachte economische groei en de ontwikkelingen in de offshore sector bieden ook goede perspectieven voor de toekomst.

Grondslag voor opstelling van de jaarrekening

De jaarrekening over het boekjaar 2022 is opgesteld in overeenstemming met de verslaggevingsrichtlijnen van de International Financial Reporting Standard (IFRS) zoals gepubliceerd door de International Accounting Standard Board (IASB).

De aanpassingen in de standaarden, IAS 1, IAS 8, IAS 12, IAS 16, IAS 37 en IFRS 17 die effectief zijn in 2022 en de periode erna zullen geen significante impact hebben op de jaarrekening.

Significante schattingen en veronderstellingen

Het samenstellen van de jaarrekening vereist dat de leiding van het bedrijf oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen doet die invloed hebben op de posten van de balans, de winst- en verliesrekening en de toelichting.

Ondanks het feit dat deze schattingen gebaseerd zijn op de meest actuele kennis van lopende zaken en acties, kan de werkelijkheid uiteindelijk afwijken van de gemaakte schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien indien de herziening alleen voor die periode gevolgen heeft, of in de periode van herziening en toekomstige perioden indien de herziening gevolgen heeft voor zowel de verslagperiode als toekomstige perioden. De belangrijkste schattingen en taxaties hebben betrekking op de voorziening op debiteuren, personeelsvoorzieningen, afschrijvingen en uitkomsten van lopende juridische procedures.

Grondslag van waardering

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op verkrijgingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs, rekening houdend met een eventuele residuwaarde. Vaste activa waarvan belangrijke bestanddelen van elkaar te onderscheiden zijn met verschillen in gebruiksduur zijn afzonderlijk afgeschreven. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikneming. Op terreinen wordt niet afgeschreven.

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa is gewaardeerd tegen de nominale waarde, onder aftrek van noodzakelijk geachte voorzieningen.

Vorraden

De voorraad wordt gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs of lagere netto-opbrengstwaarde. Hierbij wordt op de voorraden indien dit noodzakelijk is, een voorziening voor incurantheid in mindering gebracht.

Vorderingen

De vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde. Noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op collectief statische wijze.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit geldmiddelen op bankrekeningen en in kas. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Voorzieningen

De personeelsvoorzieningen zijn gewaardeerd op basis van de contante waarde van de toekomstige uitkeringen.

De overige voorzieningen zijn opgenomen tegen de nominale waarde.

Overige passiva

De overige passiva zijn opgenomen tegen de nominale waarde die gelijk wordt verondersteld aan de reële waarde.

Grondslagen van resultaatbepaling

Het resultaat wordt bepaald als verschil tussen de opbrengstwaarde van de geleverde prestaties en de kosten en andere lasten over het jaar. De winsten op transacties worden verantwoord in het jaar waarin zij zijn gerealiseerd; verliezen reeds zodra zij voorzienbaar zijn.

Opbrengsten

Onder opbrengsten wordt verstaan de aan derden in rekening gebrachte bedragen voor de in het verslagjaar geleverde diensten.

Kosten

De kosten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

Afschrijvingen

Op materiële vaste activa wordt afgeschreven op basis van de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Afschrijvingen vinden plaats volgens de lineaire methode op basis van de geschatte economische levensduur.

Belastingen

De inkomstenbelasting wordt berekend op inkomsten die niets te maken hebben met de uitvoering van overheidstaken en waarvan in concurrentie wordt getreden met derden (commerciële activiteiten). De aangifte inkomstenbelasting vindt plaats in SRD.

3. TRANSACTIES IN VREEMDE VALUTA

Presentatie, rapportage- en functionele valuta

De posten in de jaarrekening worden gewaardeerd tegen de valuta van de economische omgeving waarin het bedrijf haar activiteiten voornamelijk uitoefent. De jaarrekening is opgesteld in US dollar; dit is zowel de functionele als de presentatie valuta van het bedrijf.

Monetaire activa en passiva in valuta

Monetaire activa en passiva luidende in een valuta anders dan de US dollar worden omgerekend tegen de op de balansdatum geldende wisselkoers zoals deze wordt vastgesteld en gepubliceerd door de Centrale Bank van Suriname. De uit de omrekening voortvloeiende koersverschillen worden opgenomen in de winst- en verliesrekening onder de financiële baten en lasten.

De gehanteerde koersen per 31 december zijn als volgt:

	2022	2021
	<u>SRD</u>	<u>SRD</u>
US\$ 1	31,765	20,893
Euro 1	33,889	23,723

Transacties in vreemde valuta gedurende de verslagperiode zijn in de jaarrekening verwerkt tegen de geldende koers op het moment van afwikkeling.

4. GRONDSLAGEN VOOR DE OPSTELLING VAN HET KASSTROOMOVERZICHT

Het kasstroomoverzicht wordt opgesteld volgens de indirecte methode.

De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit banktegoeden en kasmiddelen.

Belastingen, rentebaten en soortgelijke opbrengsten, alsmede de rentelasten en soortgelijke kosten worden opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.

TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2022

ACTIVA

5. MATERIËLE VASTE ACTIVA

De mutaties in de materiële vaste activa zijn in het volgende schema samengevat:

Het verloop van de materiële vaste activa is als volgt:

	<u>31-12-2022</u>	<u>31-12-2021</u>
	US\$	US\$
Balans per 1 januari	3.480.492	3.762.297
Investeringen	890.706	296.408
Desinvesteringen	-101.389	-266.693
Terugboeking afschrijving desinvestering	90.197	256.608
Afschrijving	<u>-574.186</u>	<u>-568.127</u>
Balans per 31 december	<u>3.785.820</u>	<u>3.480.492</u>

Voor een gedetailleerd overzicht van de materiële vaste activa wordt verwezen naar bijlage 1.

6. FINANCIËLE VASTE ACIVA

De specificatie hiervan is als volgt:

	<u>31-12-2022</u>	<u>31-12-2021</u>
	US\$	US\$
Ministerie van Openbare Werken SRDP projecten	22.029.888	-
Escrow rekening SRDP	<u>1.447.107</u>	-
Langlopende vordering	<u>23.476.995</u>	-

Ministerie van Openbare Werken SRDP projecten

De baggerprojecten SRDP 2021 en SRDP 2022 worden op basis van een contract tussen het ministerie van Openbare Werken en de uitvoerder JV De Boer / Boskalis uitgevoerd. Voor de financiering van dit project heeft de overheid instructies gegeven aan de MAS voor het aangaan van 2 leningen bij de Hakrinbank (note 11 en note 13.4). De betalingen vanuit deze rekeningen geschieden in opdracht van het ministerie van Openbare Werken. Voor de terugbetaling van de leningen wordt namens de overheid een vergoeding voor gebruik van US\$ 6.26 per MT geïnd door de MAS op de geloste en of ingenomen lading op de Surinamerivier.

Escrow rekening SRDP

Voor de afwikkeling van de verplichtingen voortvloeiende uit financiering van het SRDP project is een Escrow rekening geopend met als partijen de Hakrinbank, JV De Boer Boskalis en de MAS. De inning van de vergoeding voor gebruik geschiedt via deze rekening. Voor betalingen vanuit deze rekening zijn specifieke voorwaarden. Na de laatste betaling van de voorfinanciering in januari 2023 is de JV De Boer/ Boskalis uitgetreden uit de Escrow overeenkomst. De middelen op de escrow zijn bestemd voor aflossing van de bankfinancieringen en betalingen van andere projectkosten.

VLOTTENDE ACTIVA

7. VOORRADEN

De opbouw van deze post is als volgt:

	<u>31-12-2022</u>	<u>31-12-2021</u>
	US\$	US\$
Magazijnvoorraden	210.763	188.771
Voorraad kantoorbenodigdheden	<u>12.828</u>	<u>13.569</u>
	223.591	202.340
Af: Voorziening incurante voorraden	<u>-50.589</u>	<u>-50.589</u>
	<u>173.002</u>	<u>151.751</u>

8. VORDERINGEN

De opbouw van de vorderingen is als volgt:

	<u>31-12-2022</u>	<u>31-12-2021</u>
	US\$	US\$
Debiteuren	1.186.766	816.297
Overige vorderingen en transitoria	<u>596.608</u>	<u>452.935</u>
	<u>1.783.374</u>	<u>1.269.232</u>

8.1. Debiteuren

Deze post kan als volgt worden gespecificeerd:

	<u>31-12-2022</u>	<u>31-12-2021</u>
	US\$	US\$
Debiteuren	1.557.543	1.184.506
Af: Voorziening	<u>-370.777</u>	<u>-368.209</u>
	<u>1.186.766</u>	<u>816.297</u>

8.2. Overige vorderingen en transitoria

Deze post kan als volgt worden gespecificeerd:

	<u>31-12-2022</u>	<u>31-12-2021</u>
	US\$	US\$
Voorschotten SRDP (*)	299.912	299.912
Vooruitbetaalde posten	248.575	138.441
Loonvoorschotten	40.402	781
Inkomstenbelasting	3.743	9.129
Waarborgsommen	1.651	1.651
Kasvoorschotten	1.055	1.333
Overige	1.270	1.688
	<u>596.608</u>	<u>452.935</u>

(*) Voorschotten SRDP

Betreft betalingen verricht in het kader van het SRDP voor het updaten van de ESIA studie, het aanpassen van de technische studie en aanbesteding. Deze vorderingen zullen ten laste van het project gebracht worden in de uitvoeringsfase. De inkomsten van het project vloeien voort uit de inning van de vergoeding voor gebruik. De vergoeding voor gebruik is door de overheid per beschikking vastgesteld op US\$ 6.25 per MT geloste -en ingenomen lading en de MAS is belast met de inning. De jaarlijkse inkomsten zijn geraamd op circa US\$ 14 miljoen. De facturering vindt per 1 januari 2022 plaats. De betalingen vinden plaats op de escrow rekening waarbij maandelijks 90% gaat naar aflossingen van de baggeraar en 10% naar een specifieke rekening van de MAS (MAS SRDP) die wordt aangehouden ten behoeve van de opdrachtgever voor de overige kosten. Volgens afspraken met de overheid zal de MAS betaald worden zodra er voldoende middelen beschikbaar zijn op de MAS SRDP rekening. Zie ook toelichting op pagina 11.

9. LIQUIDE MIDDELEN

Dit betreft kasgelden en tegoeden bij kredietinstellingen met een looptijd van korter dan één jaar. De opbouw van deze post is als volgt:

	<u>31-12-2022</u>	<u>31-12-2021</u>
	US\$	US\$
De Surinaamsche Bank N.V. US\$	1.403.467	1.637.026
Spaarrekening Hakrinbank N.V. US\$	551.964	550.596
Hakrinbank N.V. US\$	445.877	540.236
Hakrinbank MAS SRDP (*)	291.375	-
De Surinaamsche Bank N.V. SRD	67.550	62.139
Hakrinbank N.V. Euro	44.685	38.456
Hakrinbank N.V. SRD	25.134	35.143
Krediet Coöperatie Godo	11.748	11.005
Spaarrekening De Surinaamsche Bank N.V. SRD	141	210
Surinaamse Post Spaar Bank SRD	-	1.244
Kassen	1.999	1.058
	<u>2.843.940</u>	<u>2.877.113</u>

Met uitzondering van de Hakrinbank MAS SRDP rekening is het saldo van de liquide middelen ter vrije beschikking. (*) Zie note 13.3

Risico-analyse financiële instrumenten

Kredietrisico is het risico van financieel verlies voor de MAS indien een afnemer of tegenpartij van een financieel instrument de aangegane contractuele verplichtingen niet nakomt. De blootstelling aan kredietrisico van de MAS wordt hoofdzakelijk bepaald door de individuele kenmerken van de afzonderlijke debiteuren en afnemers. Op basis van historische data geclassificeerd naar type debiteur is voor kredietverliezen een voorziening opgenomen.

De overige activa-items onder vorderingen zijn verantwoord tegen geamortiseerde kostprijs die, gezien de korte looptijd, nagenoeg gelijk zijn aan de nominale waarde.

De liquide middelen zijn ondergebracht bij lokale kredietinstellingen die onder toezicht staan van de Centrale Bank van Suriname. Het maximale kredietrisico bestaat uit de nominale waarde van alle rekeningen per verslagdatum met in achtname van de kasreserve regeling van de CBvS.

Het marktrisico is het risico dat de hele financiële markt of een categorie van activa daalt, waardoor de prijs en de waarde van de activa in portefeuille kunnen worden beïnvloed. Dit risico beperkt zich tot de belegging van het schatkistpapier. Als gevolg van de aanpassingen van de wisselkoers door de Centrale Bank van Suriname is er een risico voor verlies op deze belegging.

PASSIVA

10. EIGEN VERMOGEN

Volgens artikel 5 van de Wet van 30 maart 1998 houdende instelling van de Maritieme Autoriteit Suriname bedraagt het beginkapitaal van het bedrijf bij oprichting SRG 500.000.000 (SRD 500.000).

Bij de oprichting is op de beginbalans de nettowaarde van de overgedragen activa van de Dienst der Scheepvaart opgenomen als eigen vermogen. Het beginkapitaal is niet afgezonderd uit de waarde van de overgedragen activa.

Van de winst van het bedrijf zoals die blijkt uit de door de Minister vastgestelde jaarlijkse winst- en verliesrekening, wordt een deel bestemd ter versterking van de reserves; het resterende gedeelte van de winst wordt ter beschikking gesteld van de Staat. Indien blijkens de vastgestelde winst- en verliesrekening over enig jaar verlies is geleden dat niet uit een reserve kan worden bestreden of op andere wijze kan worden gedelgd, wordt uit de winst in het volgende jaar of in de volgende jaren zodanig verlies aangezuiverd, met inachtneming van de ter zake geldende wettelijke bepalingen.

11. LANGLOPENDE LENINGEN

Dit betreft het langlopende deel een investeringskrediet bij de Nationale Trust -& Financieringsmaatschappij N.V. ten bedrage van maximaal US\$ 30 miljoen.

Voor de financiering van de kosten van het Suriname River Dredging Project 22 heeft de MAS een lening afgesloten. De contractpartij voor de uitvoering van de werkzaamheden is het ministerie van Openbare Werken. De terugbetaling vindt plaats door inning van een Vergoeding voor gebruik (VVG). De MAS is belast met de inning van de VVG. De middelen worden door de debiteuren gestort op een escrow rekening bij de Hakrinbank N.V.

De debetrente bedraagt 8% per jaar. De looptijd is vastgesteld op 72 ½ maanden met een aflossingsvrije periode van 10 ½ maanden. Na de aflossingsperiode zal de maandelijkse aflossing als volgt uitzien:

- Ingaande ultimo september 2023 met US\$ 600.000,-
- Per ultimo oktober 2028 met US\$ 125.000

Het krediet is gedekt door:

- a. Cessie aan NTFM N.V. op de banktegoeden op de MAS SRDP rekening geadministreerd onder rekeningnummer 20.858.82.11. Op deze rekening worden middelen vanuit de escrow rekening overgemaakt.
- b. Cessie aan de NTFM N.V. van de Vergoeding voor Gebruik

12. VOORZIENINGEN

De opbouw van de voorziening is als volgt:

	<u>31-12-2022</u>	<u>31-12-2021</u>
	US\$	US\$
Voorziening personeelsbeloningen	4.247.000	6.000.000
Naheffingsaanslag Loonbelasting en AOV	3.534	17.775
Rechtsgedingen	<u>89.259</u>	<u>70.000</u>
	<u>4.339.793</u>	<u>6.087.775</u>

	Naheffings aanslag	Rechts gedingen	Personeel beloningen	Totaal
Stand per 31 december 2021	17.775	70.000	6.000.000	6.087.775
Interest			202.000	202.000
Kosten boekjaar			308.000	308.000
Uitkeringen			-163.000	-163.000
Actuarieel resultaat			-2.100.000	-2.100.000
Toevoeging		19.259		19.259
Koersverschil	-14.241			-14.241
Stand per 31 december 2022	3.534	89.259	4.247.000	4.339.793

12.1 Naheffingsaanslag loonbelasting en AOV

Door de Inspecteur der Directe Belastingen zijn er naheffingsaanslagen opgelegd met betrekking tot loonbelasting (zie Fiscale positie op pagina 6 voor verdere toelichting). Daarnaast is er een voorziening opgenomen voor rechtsgedingen. De voorziening is tegen de nominale waarde opgenomen op basis van het maximaal bedrag welke met de afwikkeling gepaard zal gaan.

12.2 Rechtsgedingen

In het boekjaar 2013 is een voorziening getroffen inzake een opgelegde claim van US\$ 70.000 vanwege een bodemprocedure (en kortgeding) welke loopt tussen de MAS en N.V. Surmac. Op basis van de uitspraak in bodemgeschil is deze verplichting in 2023 afgewikkeld voor het bedrag van US\$ 89.259.

12.3 Personeelsbeloningen

	US\$
Medische voorzieningen	2.769.000
Jubileum uitkeringen	1.233.000
Overlijdens uitkering	63.000
Pensioen uitkeringen	182.000
Totaal	4.247.000

Medische voorzieningen

De medische voorziening is bepaald op basis van de projected united methode. Na pensionering van een medewerker worden de premies voor de ziektekostenverzekering gedekt door MAS. Dit is voor gepensioneerden, hun partners en kinderen behalve CAO-leden met minder dan 10 dienstjaren bij pensioneringsleeftijd. Bij overlijden van een werknemer betaalt MAS de premie zorgverzekering voor zijn / haar partner en kinderen voor 1,5 jaar.

Jubileum uitkeringen

De medewerkers van MAS ontvangen op verschillende momenten in hun loopbaan een jubileumuitkering. De jubileumuitkering is afhankelijk van het maandsalaris en het aantal dienstjaren van de werknemer en varieert van 1 tot 4 maandsalarissen.

Overlijdens uitkering

Hieronder zijn opgenomen de aanspraken van uitkering bij overlijden van personeelsleden en gezinsleden.

Pensioenuitkering

De MAS heeft een defined benefit pensioenplan. Alle gepensioneerden en langstlevende echtgenoten ontvangen een pensioenuitkering van SRD 412,50 per maand. Dit is een aanvulling vanuit het bedrijf, ongeacht de pensioenuitkering die gepensioneerden van het pensioenfonds ontvangen. De contante waarde van de pensioenverplichting is voor het laatst berekend per 31 december 2022 op basis van de projected unit methode. Wijzigingen in de pensioenverplichting worden verantwoord in "Other comprehensive income".

Assumptie voorziening personeelsbeloningen

	Medisch	Jubileum	Overlijden	Pensioen
Discount rate	2021: 3.25%; 2022: 5.50%			
Mortality	Suriname 2010-2013			
Correction on age	-1 year for male participants, -2 year for female participants			
Turnover rates per year	0.00%			
Disability rates	0.00%			
SRD-US\$ exchange rate	2021: 1 US\$ = 20,893 SRD; 2022: 1 US\$ = 31,765 SRD			
Annual salary inflation	5%	18%		

13. KORTLOPENDE SCHULDEN

De opbouw hiervan is als volgt:

	<u>31-12-2022</u> US\$	<u>31-12-2021</u> US\$
Crediteuren	264.995	150.424
Overige schulden en transitoria	235.774	202.468
Bank tegoeden SRDP project	1.738.482	-
Kortlopend deel financiering SRDP 2021	3.779.222	-
Kortlopend deel financiering SRDP 2022	2.400.000	-
	<u>8.418.473</u>	<u>352.892</u>

13.1. Crediteuren

Hieronder zijn opgenomen de verplichtingen aan leveranciers van goederen en diensten.

13.2 Overige schulden en transitoria

De specificatie hiervan is als volgt:

	<u>31-12-2022</u> US\$	<u>31-12-2021</u> US\$
Af te dragen loonbelasting en premie A.O.V.	102.210	76.382
Vooruit ontvangen bedragen	64.107	64.107
Af te dragen Pensioenpremie	10.771	11.174
Te betalen lonen	6.204	9.061
Te betalen loods premie	3.834	3.614
Rekening courant HKB	-	3.609
Rekening courant CMIC	-	1.562
Af te dragen omzetbelasting	2.752	793
Te betalen inkomstenbelastingen	-	-
Overige	45.896	32.166
	<u>235.774</u>	<u>202.468</u>

13.3 Bank tegoeden SRDP project

Voor ontvangsten en betalingen van leningen en het afwickelen van andere verplichten in het kader van de baggerprojecten SRDP 2021 en SRDP 2022 worden er 2 rekeningen aangehouden ten behoeve van het Ministerie van Openbare Werken. Eén daarvan is een escrow rekening. Het betreft een rekening van de bank met specifieke voorwaarden. De andere rekening is op naam van de MAS geopend en wordt gebruikt om een deel van de transacties in opdracht van het Ministerie van Openbare werken af te wikkelen.

De specificatie hiervan is als volgt:

	<u>31-12-2022</u>	<u>31-12-2021</u>
	US\$	US\$
Escrow rekening SRDP	1.447.107	-
MAS SRDP rekening	<u>291.375</u>	<u>-</u>
	<u>1.738.482</u>	<u>-</u>

13.4 Kortlopend deel financiering SRDP 2021

Hieronder is opgenomen het investeringskrediet Nationale Trust -& Financieringsmaatschappij N.V. ten bedrage van US\$ 3.5 miljoen

Voor de financiering van een deel van de kosten van het Suriname River Dredging Project 2021 heeft de MAS een lening afgesloten. De contractpartij voor de uitvoering van de werkzaamheden is het ministerie van Openbare Werken. De terugbetaling vindt plaats door inning van een Vergoeding voor gebruik (VVG). De MAS is belast met de inning van de VVG. De middelen worden door de debiteuren op een escrow rekening van de Hakrinbank.N.V. gestort.

De debetrente bedraagt 8% per jaar. De looptijd is vastgesteld op 18 maanden met een aflossingsvrije periode van 12 maanden. Na de aflossingsperiode zal de maandelijkse aflossing als volgt uitzien:

- Per ultimo 2023 met US\$ 214.285,71
- Vanaf ultimo februari tot en met ultimo mei 2023 US\$ 342.857,14
- Per ultimo juni 2023 met US\$ 70.285,71

Het krediet is gedekt door:

- a. cessie aan NTFM N.V. op de banktegoeden op de MAS SRDP rekening geadministreerd onder rekeningnummer 20.858.82.11. Op deze rekening worden middelen vanuit de escrow rekening overgemaakt.

13.5 Kortlopend deel financiering SRDP 2022

Di betreft het kortlopende deel van de langlopende lening (Note 11)

TOELICHTING OP DE WINST- EN VERLIESREKENING OVER 2022**14. OPBRENGSTEN**

Van de opbrengst geven wij het volgende overzicht:

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
	US\$	US\$
Vergoeding voor geloste en of ingenomen lading	1.485.293	1.505.760
Loodsgeld	1.573.631	1.540.037
Bakengeld	671.584	647.609
Declaraties SRDP	357.258	-
Certificaat van deugdelijkheid	117.556	92.884
Recognitie gelden	85.805	64.703
Nautische Survey	50.638	65.151
Verhuur vaartuigen	38.578	16.275
Getijtafel en kaarten	32.492	42.181
Huur faciliteiten	21.352	21.352
Overige	82.375	161.952
	<u>4.516.562</u>	<u>4.157.904</u>

De opbrengsten worden verantwoord wanneer de diensten aan derden zijn verleend. De prijzen van vergoeding voor geloste en of ingenomen lading, loodsgelden, bakengeld en recognitie worden door de overheid vastgelegd in ministeriele beschikkingen. De evaluatie van de tarieven vindt periodiek plaats door MAS waarbij het rendement van het bedrijf als leidraad wordt gebruikt voor voorstellen voor tariefsaanpassing. De tarieven van de overige diensten worden door de MAS zelf bepaald op basis van de in de wet MAS opgenomen commerciële basis van de dienstverlening.

15. KOSTEN

Personeelskosten	<u>2022</u>	<u>2021</u>
	US\$	US\$
Salarissen	981.011	1.142.835
Jubileum gratificatie	297.818	269.940
Toelagen	198.589	174.120
Medische kosten	220.678	170.013
Loodsenpremie	141.231	136.263
Bonus	98.878	105.057
Pensioenen	91.514	96.765
Vakantiegeld	101.887	89.106
Overwerk	120.665	80.447
Reis- en verblijfkosten	82.361	40.650
Personeelsactiviteiten	45.012	22.337
Educatie	14.989	12.875
Kinderbijslag	10.035	9.727
Overige	214.385	25.054
	<u>2.619.053</u>	<u>2.375.189</u>

Alle personeelsbeloningen voor directie, RvC en medewerkers van het bedrijf zijn opgenomen in het bovenstaand overzicht en de desbetreffend categorie. Er zijn geen andere beloningen die afwijken van deze structuur.

16. Huisvestingskosten

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
	US\$	US\$
Beveiligingskosten	39.273	39.354
Onderhoud gebouwen	61.743	21.849
Electra	12.527	8.739
Brandverzekering	3.698	3.566
Water	705	702
	<u>117.946</u>	<u>74.210</u>

17. Kantoorkosten

Communicatie	40.328	32.493
Kantoorbenodigdheden	15.492	17.506
Automatisering	10.765	14.485
Onderhoudskosten installaties	12.322	6.043
Onderhoudskosten inventaris	3.868	2.089
	<u>82.775</u>	<u>72.616</u>

18. Exploitatiekosten

Onderhoudskosten vaartuigen	363.687	193.828
Brandstof	220.969	193.078
Verzekering vaartuigen	56.912	55.450
Transportkosten	35.121	49.053
Dienstverlening door derden	23.209	26.158
Onderhoud terreinen	16.932	12.579
Onderhoudskosten vaarwegmarkeringen	8.623	7.224
Verzekering voertuigen	9.766	7.140
Overige	10.920	4.302
	<u>746.139</u>	<u>548.812</u>

19. Voorzieningskosten

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
	US\$	US\$
Voorziening rechtsgedingen	19.259	-
Voorziening dubieuze debiteuren	2.568	-5.228
	<u>21.827</u>	<u>-5.228</u>

20. Overige bedrijfskosten

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
	US\$	US\$
Advies en consultancy kosten	121.867	84.669
Contributies en abonnementen	119.751	101.006
Accountantskosten	21.149	19.368
Congres kosten	12.680	1.050
Advertentie en reclame	12.493	7.856
Inklaringskosten en invoerheffingen	10.113	5.239
Representatie	7.726	4.207
Drukwerken	6.803	5.187
Donatie	5.425	1.545
Bankkosten	5.127	5.328
Resultaat afstoting materiele vaste activa	-27.230	-
Diverse kosten	22.275	37.368
	<u>318.179</u>	<u>272.823</u>

21. Afschrijvingskosten

Afschrijvingskosten vaartuigen	217.527	198.293
Afschrijvingskosten inventaris	135.781	168.526
Afschrijvingskosten steigers	77.085	77.086
Afschrijvingskosten transportmiddelen	68.432	64.822
Afschrijvingskosten hydrografie	47.322	31.361
Afschrijvingskosten gebouwen	28.039	28.039
	<u>574.186</u>	<u>568.127</u>

22. FINANCIËLE BATEN EN (LASTEN)

22.1. Intrestbaten (en lasten)

Onder intrestbaten is opgenomen de baten ontvangen uit de saldi van de liquide middelen bij de bank.

22.2. Koersverschillen

Hieronder zijn opgenomen de koersverschillen, die zijn ontstaan ten gevolge van de koersfluctuaties bij de afwikkeling van transacties in de loop van het jaar en de waardering per balansdatum van in andere, dan de rapporteringsvaluta luidende monetaire activa en passiva.

23. Actuarieel Winst en Verliezen

	US\$
Medische voorzieningen	-794.000
Jubileum uitkeringen	-1.041.000
Overlijdens uitkering	-61.000
Pensioen uitkeringen	-204.000
Totaal	-2.100.000

Dit bedrag is in de winst en verlies rekening opgenomen onder Niet gerealiseerd resultaat. Het betreft de actuariële winsten en verliezen voortvloeiende uit de berekening van de lange termijn personeelsbeloningen. De door de actuaris gehanteerde veronderstellingen zijn opgenomen op pagina 36.

24. Transactie met verbonden partijen

Tot de verbonden partijen van de MAS kunnen gerekend worden de directeur en de raad van commissarissen. De transacties van de directeur zijn gebaseerd op het contract met het ministerie van Transport, Communicatie en Toerisme en van de RvC conform het gebruik binnen het bedrijf. De kosten zijn opgenomen op pagina 38 onder personeelskosten en pagina 40 overige bedrijfskosten.

Maritieme Autoriteit Suriname (MAS)

OVERIGE GEGEVENS

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: de Raad van Commissarissen en directie van
Maritieme Autoriteit Suriname (MAS)

ONS OORDEEL

Wij hebben de jaarrekening 2022 van Maritieme Autoriteit Suriname (MAS) te Paramaribo, zoals opgenomen op de pagina's 21 tot en met 41, gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Maritieme Autoriteit Suriname (MAS) per 31 december 2022 en van het resultaat over 2022 in overeenstemming met International Financial Reporting Standards (IFRS).

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2022;
2. de winst- en verliesrekening en het kasstroomoverzicht over 2022; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens internationale controle standaarden. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie "Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening".

Wij zijn onafhankelijk van Maritieme Autoriteit Suriname (MAS) zoals vereist in de voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels van onze beroepsorganisatie. Verder hebben wij voldaan aan de relevante gedrags- en beroepsregels voor accountants.

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis van ons oordeel.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, waaronder het directieverslag.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat. Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekening-controle of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De directie is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het directieverslag.

BESCHRIJVING VAN VERANTWOORDELIJKHEDEN MET BETREKKING TOT DE JAARREKENING

Verantwoordelijkheden van de Directie en de Raad van Commissarissen voor de jaarrekening

De directie is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met IFRS. In dit kader is de directie verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die de directie noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de directie afwegen of de onderneming in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet de directie de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de directie het voornemen heeft om de vennootschap te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

De directie moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De Raad van Commissarissen is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de organisatie.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controle-opdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de door onze beroepsorganisatie uitgevaardigde controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten en fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de directie en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;

TJONG A HUNG
ACCOUNTANTS & CONSULTANTS

certified member firm of

- het vaststellen dat de door de directie gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een onderneming haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de Raad van Commissarissen onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen en de interne beheersing.

Paramaribo, 27 april 2023

Tjong A Hung Accountants N.V.

M.S.A. Tjong A Hung CA MSc RA
Partner

Winstbestemming

Statutaire bepalingen winstbestemming

In artikel 14 van de Wet Maritieme Autoriteit Suriname staat het volgende opgenomen betreffende de resultaatbestemming:

Van de winst van het bedrijf zoals die blijkt uit de door de minister vastgestelde jaarlijkse winst –en verliesrekening, wordt een deel bestemd ter versterking van de reserves; het resterende gedeelte van de winst wordt ter beschikking gesteld van de Staat.

Indien blijkt de vastgestelde jaarlijkse winst –en verliesrekening over enig jaar verlies is geleden dat niet uit een reserve kan worden bestreden of op ander wijze kan worden gedelgd, wordt uit de winst in het volgende jaar of in de volgende jaren zodanig verlies aangezuiverd, met inachtneming van de terzake geldende wettelijke bepalingen.

Bestemming van het resultaat over het boekjaar 2019 / 2020/ 2021

In artikel 13 lid 7 staat dat de vaststelling van de balans en winst –en verliesrekening geschiedt door de minister. De vaststelling moet nog plaatsvinden.

Bestemming van het resultaat over het boekjaar 2022

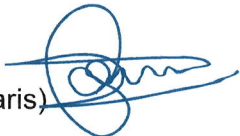
De resultaatbestemming zal conform de statuten plaatsvinden na vaststelling van de jaarlijkse winst –en verliesrekening door de minister.

Paramaribo, 28 februari 2023

Mr. M. Amafo LL.M

Directeur

RAAD VAN COMMISSARISSEN:

De heer Mr. S. Betterson (President commissaris)

Mevrouw R. Brunswijk

De heer B. Nandlal BSc

De heer R. Amirkhan BSc

De heer R. Bhageloe

Mevrouw W. Jap A Joe

De heer G. Van Dijk uitlandig

Maritieme Autoriteit Suriname (MAS)

OVERZICHT VAN DE MATERIËLE VASTE ACTIVA PER 31 DECEMBER 2022

	Totaal US\$	Terreinen en gebouwen US\$	Vaartuigen US\$	Steigers	Hydrografie US\$	Inventaris US\$	Transport- middelen US\$	Materiele vaste bedrijfs- activa in uitvoering US\$
Stand per 31 december 2020								
Aanschafwaarde	16.971.295	2.978.062	6.544.609	1.495.368	604.643	4.962.386	360.120	26.107
Afschrijvingen	-13.208.998	-1.432.577	-5.579.060	-847.727	-527.867	-4.675.226	-146.541	-
Boekwaarde	3.762.297	1.545.485	965.549	647.641	76.776	287.160	213.579	26.107
Mutaties 2021								
Investerings	296.408	-	57.503	-	60.513	94.797	-	83.595
Afschrijvingen	-568.128	-28.039	-198.293	-77.086	-31.362	-168.526	-64.822	-
Herrubriceringen	-	-	-	-	10.626	-	-	-10.626
Desinvestering aanschafwaarde	-266.693	-	-	-	-182.814	-83.879	-	-
Afschrijving desinvestering	256.608	-	-	-	173.468	83.140	-	-
Totaal mutaties	-281.805	-28.039	-140.790	-77.086	30.432	-74.469	-64.822	72.969
Stand per 31 december 2021								
Aanschafwaarde	17.001.010	2.978.062	6.602.112	1.495.368	492.968	4.973.304	360.120	99.076
Gecumuleerde afschrijvingen	-13.520.518	-1.460.616	-5.777.353	-924.813	-385.760	-4.760.612	-211.363	-
Boekwaarde	3.480.492	1.517.446	824.759	570.555	107.207	212.692	148.757	99.076

	Totaal	Terreinen en gebouwen	Vaartuigen	Steigers	Hydrografie	Inventaris	Transportmiddelen	Materiele vaste bedrijfsactiva in uitvoering
Boekwaarde (Transport)	3.480.492	1.517.446	824.759	570.555	107.207	212.692	148.757	99.076
Mutaties in 2022								
Investerings	890.706	-	101.096	-	122.984	156.713	137.300	372.613
Afschrijvingen	-574.186	-28.038	-217.527	-77.085	-47.322	-135.782	-68.432	-
Herrubriceringen	-	-	-	-	-	549	-	-549
Desinvestering aanschafwaarde	-101.389	-	-	-	-	-9.189	-92.200	-
Afschrijving desinvestering	90.197	-	-	-	-	7.217	82.980	-
Totaal mutaties	305.328	-28.038	-116.431	-77.085	75.662	19.508	59.648	372.064
Stand per 31 december 2022								
Aanschafwaarde	17.790.327	2.978.062	6.703.208	1.495.368	615.952	5.121.377	405.220	471.140
Gecumuleerde afschrijvingen	-14.004.507	-1.488.654	-5.994.880	-1.001.898	-433.083	-4.889.177	-196.815	-
Boekwaarde	3.785.820	1.489.408	708.328	493.470	182.869	232.200	208.405	471.140
Afschrijvingspercentage		0 – 5%	5%	4%	25%	20 – 33 1/3%	20%	

Terreinen

Onder de terreinen en gebouwen zijn onder andere opgenomen een zestal terreinen. Vermeldenswaard is dat MAS niet over de rechtstijtel van een viertal terreinen beschikt waar haar bedrijfsactiviteiten worden uitgevoerd. Voor tweetal terreinen zijn de beschikkingen ontvangen gedateerd 15 maart 2021.